

แนวทางการประพฤติดนตามประมวลจริยธรรม^๑
คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรม
ตามมาตรฐานทางจริยธรรม

โดย
เทศบาลตำบลขามใหญ่
อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

ตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง ประมวลจริยธรรม พนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดให้พนักงานส่วนท้องถิ่นพึงปฏิบัตินเพื่อรักษาจริยธรรมดังต่อไปนี้

ก. จริยธรรมหลัก

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกคล้องระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติปฏิบัติตามอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีและเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามท่านองค์กรของธรรม โปร่งใส และมีจิตสาธารณะ

(๓) กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องของธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งไม่ถูกต้อง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานและการกิจขององค์กรปกคล้องส่วนท้องถิ่น

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะของบุคคล หรือฐานะทางเศรษฐกิจสังคม

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปฏิบัติตามเป็นพลเมืองดีและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

ข. จริยธรรมทั่วไป

(๑) ยึดมั่นธรรมาภิบาลและอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน

(๒) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ้มค่า และระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ เรียบร้อย และมีอริยาศัยที่ดี

(๔) มุ่งบริการประชาชน และแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว เสมอภาค และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๕) จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๖) ให้ข้อมูลข่าวสารตามข้อเท็จจริงแก่ประชาชนอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและไม่บิดเบือน

(๗) เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับองค์กรปกคล้อง ส่วนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

(๘) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

(๙) ต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้

คำอธิบายและตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๑

ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
หลักการ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒรักษารากฐานสถาบันหลักของประเทศไทย โดยการรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนา การเติดทุนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย	ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย เช่น <ol style="list-style-type: none"> แสดงออกถึงความภูมิใจในชาติ และยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ปกป้อง คุ้มครองประโยชน์และความมั่นคงของประเทศชาติ ยึดมั่นและพัฒรักษาไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ ไม่แสดงออกในลักษณะการคุ้มครอง เหยียดหยามหรือไม่กระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ รวมทั้งไม่กระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี ยกย่อง เผิดชู สถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
คำอธิบาย ยึดมั่น หมายถึง ก. ยึดถืออย่างมั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ เช่น ยึดมั่นในหลักการ ยึดมั่นในตัวบุคคล ส่งเสริม หมายถึง ก. เกื้อหนุน ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ดีขึ้น สนับสนุน หมายถึง ก. ส่งเสริม ช่วยเหลือ อุปการะ พิทักษ์ หมายถึง ก. คุ้มครอง รักษา หมายถึง ก. ระวัง เช่น รักษาสุขภาพ คุ้มครอง เช่น รักษาทรัพย์สมบัติ, ป้องกัน เช่น รักษาบ้านเมือง สงวนไว้ เช่น รักษาไมตรี เติดทุน หมายถึง ก. ยกย่อง เผิดชูไว้เป็นที่เคารพ ต่อต้าน หมายถึง ก. ประท้วงต้านทานไว้สู้รบ ป้องกันไว้ ปฏิปักษ์ หมายถึง (๑) ฝ่ายตรงกันข้าม, ข้าศึก,ศัตรู (๒) ที่ตรงกันข้าม เช่น ฝ่ายปฏิปักษ์	

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๒
ชื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกรักด้วยความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อหน้าที่

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย และตามกำหนดของคดี ไม่จิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับ การตรวจสอบและรับผลจากการกระทำการของตน</p>	<p>ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรักด้วยความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบต่อหน้าที่ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ ตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในงานหรืออาชีพของตน ๒. ตรงต่อเวลาทั้งการมาปฏิบัติหน้าที่และ การนัดหมาย ๓. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ ๔. กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติหน้าที่ และพร้อมรับการตรวจสอบรวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำการของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและ ชอบธรรม กล้ายอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจาก การกระทำการของตนเอง ๕. มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึง ประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และ พร้อมที่จะรับผิดเมื่อทำงานผิดพลาดและ ยินดีแก้ไข
<p>คำอธิบาย ชื่อสัตย์ หมายถึง ก. ประพฤติตรง และจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง ความซื่อสัตย์ (วิกิพีเดีย ๑๙ ก.ค. ๒๕๖๗) หมายถึง แห่งมุ่งหนั่งของศีลธรรม แสดงถึง คุณลักษณะทางบวกและคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความจริงใจ และความตรงไปตรงมา พร้อมด้วยความประพฤติตรง ตลอดจน การงดเว้นการโกหก การคดโกง หรือการลักขโมย เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ความซื่อสัตย์ยังหมายถึง ความน่าไว้วางใจ ความภักดี ความเป็นธรรมและ ความบริสุทธิ์ใจอีกด้วย ความซื่อสัตย์ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบ ประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กฎหมายบังคับทั้งหลาย ไม่คดโกง ไม่ลักขโมย ไม่เอาของหลวงมาเป็นของตน แต่ความซื่อสัตย์ต้อง合わせเป็นหนึ่งเดียว</p>	

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ข้อบังคับเท่านั้นอาจไม่เพียงพอ นักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีจิตสำนึกรอง ความซื่อสัตย์อยู่ตลอดเวลา ไม่ทำทางตีความกฎหมาย หรือข้อบังคับให้ตนเองสามารถ ครอร์ปัชันได้ สุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบ สุจริตใจ หมายถึง ว. บริสุทธิ์ใจ จริงใจ เช่น เข้าช่วยเหลือเด็กคนนั้นด้วยความสุจริตใจ ไม่มีได้ หวังสิ่งตอบแทน มโนสุจริต หมายถึง น. ความประพฤติชอบทางใจ มี ตาอย่าง ได้แก่ ความไม่โลภอย่างได้ของ ของผู้อื่น ๑ ความไม่พยายาม ๑ ความเห็นถูก ตามทำนองคลองธรรม ๑ จิตสำนึกร หมายถึง น. ภาวะที่จิตตื้นและรู้ตัว สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าจากประสาทสัมผัส ทั้ง ๕ คือ รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่สัมผัสได้ ด้วยกาย รับผิดชอบ หมายถึง ก. ยอมรับผลทั้งที่ดีและไม่ดี ในกิจการที่ตนได้ทำลงไปหรือที่อยู่ในความดูแล ของตน เช่น สมุหบัญชีรับผิดชอบเรื่องเกี่ยวกับ การเงิน ความรับผิดชอบ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบ ประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๗) หมายถึง ความรับรู้หรือความ ตระหนักรในภาระหน้าที่ของตนว่ามีอะไรบ้าง มีขอบเขตมากน้อยเพียงใด และถ้ามีความ ผิดพลาดเกิดขึ้นก็จะต้องยอมรับผิด</p>	<p>๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงหลักสากลในการ ปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนในงานของตน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อ องค์กรที่สังกัด</p> <p>๗. อุดหนุนหรือยับยั้งชั่งใจต่อผลประโยชน์ ที่เย้ายวน โดยคำนึงถึงเกียรติและศักดิ์ศรี</p> <p>๘. ไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับ ของหน่วยงานและของทางราชการไปใช้เพื่อ การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพากพ้อง</p> <p>๙. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่ จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาด โดยเร็วที่สุด</p> <p>๑๐. ให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา และให้ข้อมูลรายละเอียด ที่สมบูรณ์ครบถ้วน เพียงพอ</p> <p>๑๑. ไม่ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการ เพื่อไปทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับ ตนเองและครอบครัว</p> <p>๑๒. ระมัดระวัง ใส่ใจในการปฏิบัติงานเพื่อ รักษาทรัพย์สินสาธารณะ และสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑๓. ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็น ของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้ง การไม่ใช้สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือผิดกฎหมาย</p> <p>๑๔. ไม่เลี้ยงหรือปฏิเสธความรับผิดชอบ ไม่กล่าวโหงผู้อื่นเมื่อเกิดข้อผิดพลาด</p>

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ความพร้อมรับผิด (คู่มืออบรมวิทยากรการป้องกันทุจริต โครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต”, สพฐ. และสำนักงาน ป.ป.ช.)</p> <p>หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหน่วยงาน ซึ่งมีดีลด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยคำนึงถึงความถูกต้องตามกฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่แสดงถึงความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ</p> <p>พฤติกรรมตามค่านิยมชื่อสัตย์รับผิดชอบ (รายงานการวิจัย กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่างและเครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรม ข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗)</p> <p>หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยการทุ่มเทกำลังกาย สติปัญญา และเวลาให้แก่ทั้งราชการ ปฏิบัติงานได้สำเร็จ ตรงตามกำหนดเวลา และตรงตามการนัดหมาย มีความเสียสละในการปฏิบัติงานที่บางครั้งอาจต้องปฏิบัตินอกเหนือจากหน้าที่หรือเวลาราชการ ทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ของทางราชการหรือประชาชน ไม่นำทรัพยากรของทางราชการมาใช้เป็นของส่วนตัว และแสดงพฤติกรรมที่คงไว้ซึ่งเกียรติของข้าราชการ โดยไม่โอนอ่อนต่อความทุจริต หรือผู้มีอิทธิพล</p>	<p>๑๕. ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์สาธารณะ อย่างเต็มความสามารถ</p>

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๓
กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
หลักการ กล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้านหรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องรวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง	กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เช่น ๑. ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้อง ชอบธรรม ๒. รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดี และผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ๓. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็นการกระทำผิด แม้ผู้กระทำผิดจะเป็นเพื่อน ร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานเดียวกัน ๔. เปิดเผยการทุจริตที่พบรูห์หรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยປະລะเลย ๕. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกกลั่นเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ๖. ไม่หลอกเลี้ยงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ๗. ปฏิบัติงานตามหลักวิชา ตามหลักการ และจรรยาบรรณ โดยไม่ประนีประนอมกับความเลواไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ๘. ให้รางวัลแก่ผู้กระทำความดี และกล้าลงโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม ๙. ไม่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงานในการเผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในทางศีลธรรม ชนบทรรมเนียม และเจริญประเพณี หรือละเมิดกฎหมาย เช่น การสร้างความเสียหายแก่ชื่อเสียง และทรัพย์สิน การมีไวซ์ซึ่งสื่อสารก
คำอธิบาย กล้า หมายถึง ก. ไม่กลัว, ไม่ครั่นคั่น ถูกต้อง หมายถึง ก. ไม่ผิด เช่น คำตوبถูกต้อง ชอบธรรม หมายถึง ว. ถูกตามหลักธรรม ถูกตามนิตินัย ชอบ หมายถึง (๑) ก. ถูกต้อง เช่น คิดชอบ ชอบแล้ว (๒) ก. เหมาะ เช่น ชอบด้วยกาลเทศะ (๓) ก. มีสิทธิ เช่น ชอบที่จะทำได้ ทำนอง หมายถึง น. ทาง, แบบ, แบบอย่าง, เช่น ทำนองคลองธรรม ทำนองเดียวกัน	
คลองธรรม (คู่มือการกำหนดสมรรถนะ ในการพัฒนา: คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๓) หมายถึง การยึดมั่น ในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม	
การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และ จริยธรรม (คู่มือการกำหนดสมรรถนะใน ราชการพัฒนา: คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๓) หมายถึง การดำเนินงาน และการประพฤติปฏิบัติตนในวิถีแห่งความดีงาม ความถูกต้อง ทั้งในกรอบของกฎหมาย	

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่ง วิชาชีพ เพื่อภาพลักษณ์ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และ เกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการที่ดี พฤติกรรมตามค่านิยมกลั่นหยัดทำในสิ่งที่ ถูกต้อง (รายงานการวิจัย กรณีศึกษาบุคคล ตัวอย่างและเครื่องขึ้นดัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนา พฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการที่กล้าต้านทานกับอิทธิพลหรือ ผลประโยชน์ทั้งที่มีจากภายในหน่วยงานเอง หรือจากภายนอกที่จะทำให้ข้าราชการผันนั่น ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย หรือหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของตน ทั้งกล้าที่ จะพูดและกระทำเพื่อรักษาผลประโยชน์ ของทางราชการ เมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และพยายามหลีกเลี่ยงไปจากสถานการณ์ ที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด ซึ่งรวมถึงการหาความ ช่วยเหลือจากผู้มีอำนาจกว่าเพื่อป้องกันไม่ให้ เกิดสถานการณ์ที่ไม่ถูกต้องขึ้น</p>	<p>อนาจาร การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็น การระบุตน สร้างความรำคาญหรือเป็นการโฆษณา สินค้า ธุรกิจและบริการ นอกเหนือจากที่ราชการ กำหนด รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์หรือสื่อที่ไม่ เหมาะสมขณะทำงาน เช่น การเล่นพนันออนไลน์ การเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หรือดูหนังออนไลน์ ๑๐. ใช้ดูลพินิจอย่างมีเหตุมีผลในการตัดสินใจ กระทำการหรือไม่กระทำการด้วยความสุจริตใจ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมหรือประชาชน เป็นสำคัญ กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ ชอบธรรม เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ไม่ทำผิดระเบียบ กฎหมาย เมมผู้บังคับบัญชา จะสั่งให้ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องก็กล้าที่จะคัดค้าน ตรวจสอบตามกระบวนการ ๒. บันทึกการคัดค้านการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องไว้ ในรายงานการประชุมหรือในการเสนอเรื่อง แล้วแต่กรณี

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๔
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ดึง มีความ เสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>คำอธิบาย</p> <p>คิดถึง หมายถึง ก. นึกถึง นิ่งถึงด้วยใจผูกพัน ประโยชน์ส่วนรวม (วิกิพจนานุกรม ๒๒ ก.ค. ๒๕๖๒) หมายถึง</p> <p>(๑) น. สิ่งที่เป็นผลดีแก่คนส่วนใหญ่ในกลุ่ม ๆ หนึ่ง, ภาวะที่เกิดผลดีเช่นนั้น</p> <p>(๒) น. สิ่งที่เป็นผลดีแก่ประชาชนส่วนใหญ่, ภาวะที่เกิดผลดีเช่นนั้น</p> <p>(๓) น. (กฎหมาย) ประโยชน์อันเกิดจากการ จัดทำบริการสาธารณะหรือการจัดให้มีสิ่ง สาธารณะปUBLIC, ภาวะที่เกิดประโยชน์เช่นนั้น (๔) น. (กฎหมาย, ไทย) ประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือประโยชน์อันเกิดจากการจัดทำบริการ สาธารณะหรือการจัดให้มีสิ่งสาธารณะปUBLIC หรือ ประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินการหรือ การกระทำซึ่งมีลักษณะเป็นการส่งเสริมหรือ สนับสนุนประชาชนเป็นส่วนรวม)</p>	<p>คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ เช่น</p> <p>๑. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การทำงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมีขอบเขตจำกัดหน้างาน เช่น ไม่ใช้ความสันทิส่วนตัว ปูนบำเหน็จพิเศษแก่ ผู้ได้บังคับบัญชา</p> <p>๒. ไม่เอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ ส่วนรวม ต้องเสียไป เช่น ปฏิบัติงานตาม อำนาจหน้าที่โดยไม่ ดำเนินการอันจะเป็นการสร้าง การผูกมัดหรือรับว่าจะ ดำเนินการในเรื่อง ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตนโดยจะใจ</p> <p>๓. มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สิน บุคลากร และเวลา ของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อ ส่วนรวมในงานและอาชีพของตน</p> <p>๔. มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่ โดยคิดถึงความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวมของ ประชาชน</p> <p>๕. ปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน คุณมือ แนวทางการจัดการ ผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานของตน</p> <p>๖. หลีกเลี่ยงไม่เข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่จะได้ ประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ของตน</p>

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ประโยชน์ส่วนรวม (หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม, ดร. ดำรงค์ ชลสุข, ๒๕๖๑) หมายถึง หรือผลประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของประโยชน์ของปัจเจกบุคคล และไม่ใช่ผลประโยชน์ของกลุ่มชน ประโยชน์ส่วนตัว (หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา : การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม, ดร. ดำรงค์ ชลสุข, ๒๕๖๑) หมายถึง ผลประโยชน์ที่บุคคลได้รับ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนหากผลประโยชน์จากบุคคล หรือกลุ่มบุคคล มีทั้งที่เกี่ยวกับเงินทองและไม่ได้เกี่ยวกับเงินทอง เช่น ที่ดิน หุ้น ตำแหน่ง หน้าที่ สัมภาน ส่วนลด ของขวัญ หรือสิ่งที่แสดงน้ำใจ ไม่ครอื่น ๆ การลำเอียง การเลือกปฏิบัติ เป็นต้น ผลประโยชน์ส่วนตน (คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน, สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, ๒๕๖๐) หมายถึง ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งผลประโยชน์นี้อาจเป็นตัวเงินหรือทรัพย์สิน อื่น ๆ รวมถึงผลประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้ได้รับพึงพอใจ</p>	<p>๗. มีส่วนในการช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในการรับผิดชอบ ๘. มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานหรือกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ๙. ตัดสินใจและกระทำได้ ๆ บนพื้นฐานของหลักการ กฎหมาย หลักคุณธรรมที่ชอบธรรม โดยยึดหลัก เหตุผลของสาธารณะ ประเทศชาติ และมนุษยธรรม ๑๐. สร้างความมั่นใจต่อสาธารณะว่าการกระทำของเราไม่ถูกกระทำโดยผลประโยชน์และความสัมพันธ์ส่วนตัว ๑๑. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพล กดดันต่อการตัดสินใจได้ ๆ ของตนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ราชการ ๑๒. หลีกเลี่ยงกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้องค์กรหรือบริการของรัฐเสื่อมเสียเชื่อเสียง หรือทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ ๑๓. ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะเป็นของขวัญ รางวัล หรือผลประโยชน์ในรูปแบบใด ๆ และยึดคำแนะนำ เกี่ยวกับการรับของขวัญ ของกำนัล การรับรองแขก และจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน</p>

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ผลประโยชน์ทับซ้อน (ชุดความรู้การเฝ้าระวัง การทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ, สำนักงาน ป.ป.ช.)</p> <p>หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ การใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมหรือ การดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือ พวกรพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดย 'ไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ'</p> <p>ผลประโยชน์ทับซ้อน (คู่มือการพัฒนาและ ส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๔)</p> <p>หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำการของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน บริษัท หรือผู้บริหารมีผลประโยชน์ส่วนตน เข้ามาเกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>กล่าวคือการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตัดสินใจหรือปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเองหรือพวกรพ้องมากกว่าประโยชน์ ส่วนรวม ซึ่งการกระทำการนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา ซึ่งมีรูปแบบ ที่หลากหลาย จนกระทั่งกล้ายเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกัน ทั่วไปโดยไม่เห็นว่าเป็นความผิด เช่น การรับ สินบน การจ่ายเงินใต้โต๊ะ การจ่ายเงินตอบแทน เพื่อให้ตนเองได้เลื่อนตำแหน่ง</p>	

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>ผลประโยชน์ทับซ้อน (การขัดกันแห่งผลประโยชน์และมาตรา ๑๐๐ โดย ดร.กำชัย จงจักรพันธ์, สำนักงาน ป.ป.ช., ๒๕๕๕) หมายถึง สภาพการณ์ สถานการณ์ หรือข้อเท็จจริง ที่บุคคลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องใช้ดุลพินิจ ปฏิบัติ หน้าที่หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพื่อหน่วยงาน หรือเพื่องาน แต่ตนเองผลประโยชน์ส่วนตน เกี่ยวข้องอยู่ในเรื่องนั้น ๆ</p> <p>จิตสาธารณะ หมายถึง (๑) น. (Public mind, Public consciousness) คือ ความรู้สึกของ บุคคลที่มองเห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม แล้วรู้สึกอยากเข้าไปมีส่วน ในการช่วยเหลือสังคม ในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็น ปัญหา หรือเกิดความเดือดร้อน โดยรู้สึกสิทธิ และหน้าที่ในความรับผิดชอบ พร้อมลงมือ ปฏิบัติร่วมช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้แก่สังคมของเราร่วมกับผู้อื่น หรือเรียกว่าย ว่าเป็นน้ำใจของคนที่มี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันในสังคมด้วยความ เต็มใจโดยไม่หวัง ผลใด ๆ ตอบแทน (๒) น. ความรู้สึกตระหนักของบุคคลถึงปัญหา ที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกที่ปรารถนา จะร่วมและมีส่วนช่วยเหลือสังคม</p>	

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๕
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ มุ่งนั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผล สัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่า ในการใช้ทรัพยากรของรัฐ คำอธิบาย มุ่ง หมายถึง ก. ตั้งใจ เช่น มุ่งทำความดี, ตั้งหน้า เช่น มุ่งศึกษาหาความรู้ ผล หมายถึง (๑) น. สิ่งที่เกิดจากการกระทำ เช่น ผลแห่งการ ทำดี ผลแห่งการทำช้า (๒) น. ประโยชน์ที่ได้รับ สัมฤทธิ์หมายถึง น. ความสำเร็จ ในคำว่า สัมฤทธิ์ผล การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (คู่มือการกำหนดสมรรถนะ ในราชการพลเรือน : คู่มือสมรรถนะหลัก, สำนักงาน ก.พ.) หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ดี ให้มีประสิทธิผล หรือให้สูงเกินกว่ามาตรฐานที่มีอยู่</p>	<p>มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เช่น ๑. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น ขยัน อดทนเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ทันตามกำหนดเวลาโดยได้ผลลัพธ์อย่างคุ้มค่า ทั้งใน ส่วนของการใช้เงิน เวลา และทรัพยากรอย่าง ประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ๒. แสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประหยัดมากขึ้น ๓. ปฏิบัติงานโดยไม่ยึดติดอยู่ในกฎระเบียบที่เป็น^ก อุปสรรคต่อการทำงาน แต่มุ่งเป้าหมายขององค์กร โดยมีตัวชี้วัดเป็นรูปธรรมว่าการทำงานนั้น ๆ บรรลุ เป้าหมายหรือไม่ และมีการติดตามผลเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง ๔. มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการฝึกหัด ความรู้ และนำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปใช้พัฒนา ตนเองและสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวม รวมทั้ง พยายามรักษามาตรฐานการทำงาน ๕. รับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่มีเหตุผล พร้อมที่จะตอบชี้แจงอย่างมีเหตุผล และอธิบาย เหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>การมุ่งผลลัมภุที่ (โครงการศึกษาและพัฒนาแบบประเมินจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๕๓) หมายถึง ความมุ่งมั่นจะปฏิบัติราชการให้หรือให้เกิดมาตรฐานที่มีอยู่โดยมาตรฐานนี้อาจเป็นผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาของตนเอง หรือเกณฑ์วัดผลลัมภุที่ที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น อีกทั้งยังหมายรวมถึง การสร้างสรรค์พัฒนาผลงานหรือกระบวนการ การปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่ยกและท้าทายชนิดที่ไม่เคยมีผู้ใดสามารถกระทำได้มาก่อน โดยเฉพาะ การบริหารงานภาครัฐในปัจจุบันเน้นผลลัมภุที่ของการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ โดยในบางครั้ง ก็จะต้องพิจารณาตัดขั้นตอนบางอย่างที่ไม่จำเป็น ทึ่งไปบ้าง เพื่อรังสรรค์งานที่มีคุณค่าและ คุณประโยชน์อย่างแท้จริง พฤติกรรมตามค่านิยมมุ่งผลลัมภุที่ของงาน (รายงานการวิจัย กรณีศึกษาบุคลคลตัวอย่างและ เครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรม ข้าราชการยุคใหม่, สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง การปฏิบัติงานของข้าราชการที่มุ่งให้เกิด ความสำเร็จในงาน โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ของงาน เป็นหลัก ซึ่งแสดงออกโดยการตั้งเป้าหมาย ในการปฏิบัติงาน ทั้งเป้าหมายใหญ่และแยกออก เป็นเป้าหมายย่อย มีการจัดสภาพที่จะเอื้อต่อ ความสำเร็จในงาน และจัดสภาพที่ขัดขวาง การทำงานให้สำเร็จ รวมถึงการฟันฝ่าอุปสรรคทุกอย่างที่ขวางกั้น ปฏิบัติงานอย่างรอบคอบโดยใช้ทรัพยากรอย่าง ประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งรวมถึง ทรัพยากรบุคคล งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ วิธีการ และเวลา มีการประเมินติดตามการปฏิบัติงานเป็น ระยะ และมีการปรับปรุงงานที่ทำ และกระบวนการทำงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในที่สุดสามารถปฏิบัติงาน ได้บรรลุเป้าหมาย</p>	<p>๖. เชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม ประสานงาน กับทีมงานและฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ ในเป้าหมายและเนื้อหาสาระของงานที่ตรงกัน เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย</p> <p>๗. ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ ในการทำงาน ที่รับผิดชอบอย่างมืออาชีพได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย</p> <p>๘. มีมานะ พยายาม ฝ่าฟันอุปสรรค มุ่งมั่นในการ ทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย</p> <p>๙. จัดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้สำเร็จ และจัดสภาพที่ขัดขวางต่อการทำงาน เช่น การทำ ๕S, การจัดระเบียบแฟ้มงาน, การใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการทำงาน</p> <p>๑๐. ปฏิบัติงานและพัฒนางานเพื่อให้ได้ผลงานที่มี คุณภาพดีกว่าเดิม และมีมาตรฐานสูง</p> <p>๑๑. ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการการทำงาน ตลอดจน กฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรม หรือเป็นอุปสรรคต่อการ ทำงานในหน่วยงาน โดยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มี คุณภาพอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ</p> <p>๑๒. ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รักษา สัมพันธภาพในการปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและ ผู้รับบริการ มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ งานบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม</p>

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๖
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
<p>หลักการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือ ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเหตุผลของความ แตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม คำอธิบาย เป็นธรรม หมายถึง ว. ถูกต้อง ปฏิบัติหมายถึง (๑) ก. ดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผน เช่น ปฏิบัติราชการ กระทำเพื่อให้เกิดความชำนาญ เช่น ภาคปฏิบัติ (๒) ก. กระทำการ เช่น ปฏิบัติตามสัญญา (๓) ก. ประพฤติ เช่น ปฏิบัติสมณธรรม ปฏิบัติต่อ กัน เที่ยงธรรม หมายถึง ว. ตั้งตรงด้วยความเป็น ธรรม อคติ หมายถึง น. ความ ลำเอียง มี ๔ อย่าง คือ ฉันทากติ = ความ ลำเอียงเพรา รัก โหสกติ = ความ ลำเอียงเพรา โกรธ ภายนอกติ = ความ ลำเอียงเพรา ใจ โภคติ = ความ ลำเอียงเพรา ขาด ใจ ไม่ โภคติ = ความ ลำเอียงเพรา ขาด (ป.) พฤติกรรมตามค่านิยมไม่เลือกปฏิบัติ (รายงาน การวิจัย กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่างและเครื่องชี้ัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่ สำนักงาน ก.พ., ๒๕๔๗) หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่หรือ ให้บริการแก่ผู้ที่มารับบริการ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกว่าเป็นข้าราชการหรือคนทั่วไป ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับความรู้ และความใกล้ชิด ให้บริการด้วย ความสะดวก ถูกต้อง รวดเร็ว ทันกับสถานการณ์ อย่างมีน้ำใจ เมตตากรุณา และเอื้อเพื่อ กรณีมีเหตุ จำเป็นหรือเหตุฉุกเฉินที่ต้องบริการให้ผู้ใดก่อน ก็สามารถอธิบายเหตุผลให้ผู้รับบริการคนอื่น ทราบทั่ว กัน</p>	<p>ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เช่น ๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว เช่น ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ ในเรื่องต่าง ๆ โดยในกรณีที่ต้องไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลของ ความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือ สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชือทาง การเมือง สำหรับ ในกรณีฉุกเฉินเร่งด่วน หรือเมื่อเหตุจำเป็น ต้องปฏิบัติต่อ กุลุ่มที่ควรได้รับความคุ้มครองอย่างมี เหตุมีผลเพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็ว เช่น เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส หรือ หากต้องเลือกที่จะบริการแก่ประชาชน ผู้อยู่ห่างไกล และเดินทางลำบาก ก็ต้องอธิบาย ความจำเป็นให้แก่ ผู้รับบริการคนอื่น ๆ ที่รออยู่รับทราบทั่ว กัน ๒. ให้บริการด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส รักษา ประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการทุกคนเท่าที่จะทำได้ ไม่ ใจ ผู้อื่น จำกัด แสดงออกถึงความห่วงใย เคารพ ศักดิ์ศรีของทุกคนทุกบุคคล ปฏิบัติต่อทุกคนอย่าง ให้เกียรติ</p>

มาตรฐานทางจริยธรรม ข้อที่ ๗
ดำเนินแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

คำอธิบาย	ตัวอย่างพฤติกรรมตามมาตรฐานทางจริยธรรม
หลักการ ดำเนินแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติดนเป็นพลเมืองดี	ดำเนินแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ เช่น ๑. ดำเนินเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักคำสอนทางศาสนา จรรยาอิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เบียดเบียนตนเอง เป็นดีเบียนผู้อื่นไม่เอาระริบ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
คำอธิบาย ดำเนิน หมายถึง (๑) ก. ทรงไว้ ชูไว้ ทำให้คงอยู่ เช่น ดำรงวงศ์ ตรากุล ดำรงธรรม, คงอยู่ เช่น ประเทศาติ จะดำรงอยู่ได้ด้วยความสามัคคี	๒. ปฏิบัติดนเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย ด้วยการเคารพต่อกฎหมายและมิวันัย ๓. ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสีย เกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียงแห่งอาชีพและ ทางราชการ
(๒) ว. ตรง, เที่ยง, มั่นคง, เช่น ไฟทองไทยทุกส่วน อยู่ด้วยคงไว้ได้ทั้งมวล (แหล่งมาจากการ ตรง) แบบอย่าง หมายถึง น. ตัวอย่างที่จะอ้างเป็น บรรทัดฐานได้	๔. ดำเนินอย่างเหมาะสม ครรภราและเคารพ ต่อวิชาชีพของตน ๕. พัฒนาตนให้มีความอุดสาหะ ขยันหมั่นเพียร ประทัยดี ไม่ฟุ่มเฟือยเกินฐานะของตน
รักษา หมายถึง ระวัง เช่น รักษาสุขภาพ ดูแล เช่น รักษาทรัพย์สมบัติ, ป้องกัน เช่น รักษาบ้านเมือง สงวนไว้ เช่น รักษาความสะอาด รักษาไม่มีริ ภาพลักษณ์ หมายถึง น. ภาพที่เกิดจากความ นึกคิดหรือที่คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น จินตภาพ (อ. image)	๖. รับรู้ถึงความสามารถของตน มองโลกในแง่ดี มีความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเพื่อเผื่อแผ่ แก่บุคคลอื่น ๗. ประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม ของสังคมไทยเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมความเป็นไทย ให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน
ดำเนิน หมายถึง ก. เป็นไป เช่น การประชุม ดำเนินไปด้วยดี, ทำให้เป็นไป, เช่น ดำเนินงาน ดำเนินการ ดำเนินชีวิต	๘. เพชรบุญหาอย่างรู้เท่าทัน และควบคุมอารมณ์ มีสติสัมปชัญญะในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยวิธี ที่เหมาะสม
ชีวิต หมายถึง น. ความเป็น, ตรงข้ามกับ ความตาย เกียรติศักดิ์ หมายถึง น. เกียรติ, เกียรติตาม ฐานะของแต่ละบุคคล	๙. ภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการ รำรงศักดิ์ด้วย ความถูกต้อง ชอบธรรม อุทิศแรงกายแรงใจ ผลักดัน ภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลสำเร็จ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย ๑๐. สำนึกรู้สึกอ่อนไหวในการเป็นข้าราชการที่จะต้อง ประพฤติปฏิบัติดนให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือ ครรภราของประชาชน
	๑๑. ดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของชาติและ สาธารณะ และประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีของ ประชาชน

แนวทางการปฏิบัติทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๑. มีดั่นในจริยธรรม และยึดถือกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้องและ เป็นธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ตระหนัก และยึดมั่นในคุณความดี และ ประพฤติปฏิบัติตาม ให้สอดคล้องกับคำสอน หรือหลักปฏิบัติของศาสนาและ ให้เหมาะสม ในฐานะที่เป็นข้าราชการ ☐ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลัก ความถูกต้องตาม หลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง ☐ ปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดง ความคิดเห็น หรือทักษะ เมื่อพบว่ามีการกระทำในสิ่ง ที่ไม่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ประพฤติปฏิบัติตามความพึงพอใจ ส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึง หลักและคำสอนของ ศาสนา หรือความเหมาะสมในการเป็น ข้าราชการที่ดี ☐ ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง ☐ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็น ว่ามีการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม
๒. มีจิตสำนึกที่ดีและ รับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรุตแรง โปร่งใส และสามารถ ตรวจสอบได้	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ตระหนัก ในบทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบ ทั้งในหน้าที่ราชการและการเป็นข้าราชการ ที่ดี ☐ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ และกล้ารับผิดชอบ ในความผิดพลาด ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบจาก บุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการ ตรวจสอบ ☐ เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ประพฤติปฏิบัติตามและ ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึง ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่องาน ต่องค์กรต่อรัฐบาลต่อประชาชน หรือต่อประเทศชาติ ☐ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำ ที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือ ไม่โปร่งใส

แนวทางการปฏิบัติตนทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๓. แยกเรื่องส่วนตัว ออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ ส่วนรวม ของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ ส่วนตน	☐ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือ ประโยชน์ของราชการ ประชาชน หรือประเทศชาติเป็นหลัก	☐ ใช้ความรู้สึกส่วนตัว ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติ ต่องานที่ปฏิบัติ ต่อผู้ร่วมปฏิบัติงาน ต่องาน ต่อรัฐบาล หรือ ต่ำประชาชน ☐ ปฏิบัติงานโดยมุ่ง ให้เกิดประโยชน์ของตัวเอง มากกว่าคำนึงถึงประโยชน์ ของส่วนรวม ☐ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำ ที่นำความคิดเห็นส่วนตัวมาใช้ปัปน กับการปฏิบัติหน้าที่
๔. ละเว้นจากการ แสวงหาประโยชน์ ที่มิชอบโดยอาศัย ตำแหน่งหน้าที่และ ไม่กระทำการ อันเป็นการขัดกัน ระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม	☐ ละเว้นการเรียกรับหรือ ดำเนินการอื่นใด ที่ประสงค์จะให้ ตนเองได้รับประโยชน์ ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่	☐ ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหา ¹ ประโยชน์ส่วนตน ☐ กระทำการอันเป็นการ ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในสังคม ² ว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ โดยมิชอบให้ตนเอง หรือบุคคลอื่น ☐ ใช้อำนาจหน้าที่หรือตำแหน่ง กลั่นแกล้ง ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือ บุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย ☐ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่นำ ตำแหน่งหน้าที่ไปใช้ แสวงหาประโยชน์ส่วนตน

แนวทางการปฏิบัติทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๕. เคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา	<ul style="list-style-type: none"> ☐ กระหนัก เคารพ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนด ในรัฐธรรมนูญในฐานะประชาชน ชาวไทย ☐ ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด และทักษะเมื่อพบว่ามีการกระทำที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ใช้ช่องว่างของกฎหมาย/ระเบียบ กระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลือบแคลง สงสัยว่าเป็น การไม่ซื่อสัตย์สุจริต ☐ กระทำการละเว้นหรือละเมิดกฎหมาย ทั้งในการปฏิบัตรราชการ และการดำเนินชีวิตส่วนตัว ☐ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่เป็น การละเว้นหรือละเมิดการปฏิบัติตาม รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมีอธิบายศัดย์ที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึง ความเป็นธรรม ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในเรื่องนั้น ๆ จะได้รับทั้งทางตรง และทางอ้อม ☐ ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ ด้วยอธิบายศัดย์ที่ดี สุภาพ และสร้างความประทับใจ ให้แก่ประชาชน ผู้มาขอรับบริการด้วยน้ำใส่ใจจริง 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ปฏิบัติหน้าที่โดย นำความเชื่อส่วนตัวทางการเมือง มาใช้ในการเลือกปฏิบัตรราชการ ในเรื่องต่าง ๆ ☐ แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยไม่ คำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลาง ทางการเมือง ☐ มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการเลือกปฏิบัติ อย่างไม่เป็นธรรม

แนวทางการปฏิบัติงานทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๗. ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็วไม่ล่วงเวลาให้เนินช้า และใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์และไม่ปิดเบื่อนข้อเท็จจริง	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด ☐ ให้บริการผู้มាតิดต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร อย่างครบถ้วนถูกต้อง ทันการณ์ และให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการอย่าง ครบถ้วน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มាតิดต่อ เป็นสำคัญ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ เรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นๆ ใดจากผู้มាតิดต่อขอข้อมูลข่าวสาร ☐ ปกปิด บิดเบือนข้อเท็จจริง ของข้อมูลข่าวสารที่ให้บริการแก่ผู้มាតิดต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร ☐ ปล่อยປະລາຍງານหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการกระทำที่เป็นการละเว้นหรือละเมิด การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือทำให้ผู้มាតิดต่อราชการได้รับความเสียหาย
๘. มุ่งผลลัพธ์ของงาน รักษาคุณภาพ และมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึง ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย อย่างดีที่สุด ☐ รักษาและพัฒนามาตรฐาน การทำงานที่ดี เพื่อเพิ่มศักยภาพ การทำงานให้ดียิ่งขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญ กับกระบวนการที่จะเบี่ยงหรือ กฎหมายไม่ได้ กำหนดไว้ จนไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ของงาน ☐ ปล่อยປະລາຍງານหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามีการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ หรือตามความพึงพอใจส่วนตัว

แนวทางการปฏิบัติตามทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๙. ยึดมั่นในการปกคล้องระบบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	<ul style="list-style-type: none"> ☐ 逰หนักและยึดมั่นในหลักการของปกคล้องในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ☐ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และ/หรือประกอบการพิจารณาการพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ☐ ปฏิบัติหน้าที่โดยสามารถอธิบายเหตุและผล ในเรื่องต่าง ๆ ข้อมูลที่จำเป็นให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบด้วย ☐ การปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก จะต้องให้ความสำคัญแก่ความคิดความเห็นของเสียงส่วนน้อยด้วย 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลื่อบแคลงสงสัยว่าเป็นการต่อต้านการปกคล้องระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ☐ ใช้อำนาจบังคับหรือแสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลื่อบแคลงสงสัยว่าเป็นการกดดันให้เพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้อื่นปฏิบัติตามความต้องการของตน ☐ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็น ว่ามีกระทำที่ไม่จริงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์

แนวทางการปฏิบัติงานทางจริยธรรม (Do's & Don'ts)

หลักการ/ ค่านิยม	ข้อควรทำ (Do)	ข้อไม่ควรทำ (Don't)
๑๐. เป็นแบบอย่าง ที่ดีในการดำเนินการ รักษาชื่อเสียงและ รักษาภาพลักษณ์ ของราชการโดยรวม	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ประพฤติปฏิบัติงานและ ปฏิบัติหน้าที่ ตามประมวลจริยธรรม ☐ ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำความเสื่อมเสียและ ไม่ไว้วางใจ ให้เกิดแก่ส่วนราชการ ☐ ตระหนักอยู่เสมอว่าตนเอง อยู่ในฐานะ ข้าราชการ ต้องดำเนินการให้เป็นแบบอย่างที่ดีรักษา ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ ของข้าราชการ และส่วนราชการ ของตน ☐ ตักเตือนข้าราชการหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐหากพบเห็นว่ามี พฤติกรรมที่เป็นการทำลาย ชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ ของราชการ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ประพฤติปฏิบัติงานและ ปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้อง กับประมวลจริยธรรม